

stående i någonting harmoniskt ljuft eller vackert, som väcker en känsla af stilla, innerligt välbehag. *B. i skick, umgänge. Gå, dansa, tala, skicka sig med mycket b. Hvilket b. i alla hennes rörelser, hennes minner, hennes blickar, hela hennes väsende! Hon har mycket b. Hvilket b. i hans tal, i hans stil, i allt hvad han skrifer! Hvem kan emotstå b-et af hennes röst? Denna musik, detta skaldestycke är fullt af b. Nyhetens b. Sjelfva sorgen har stundom sitt b. Adverbialt säges, Med b., t. ex.: Föra sig med b. — Syn. Behaglighet, Ljufhet, Älskvärdhet, Täckhet, Godt Tycke. — b) (vanligtvis i plur.) Del af ett helt, drag, som företrädesvis faller i ögat och behagar. Brukas isynnerhet om vackra kroppsdelar, företrädesvis hos fruntimmer, samt, i afseende på naturens skönhet, om landskaper, ställen och orter. *Mantliga, qvintliga b. Hennes lockande, retande, förledande b. Skåda dessa b. och säg, om du någonsin sett något skönare. Dölja sina b. under en afundsjuk slöja. Utbreda sina b. Jag vet icke, hvilket af alla hennes b. bör sättas främst. Naturens b. Ett ställes b. — Syn. Täckheter. — Behagen, pl. def. (myt.) Benämning på de tre Gratierna eller Behagens Gudinnor.**

BEHAGA, v. a. 1. 1) Väcka hos någon en känsla af tillfredsställelse, af nöje. *Hans sällskap b-r mig rätt mycket. Förslaget b-r mig ej. Hon vill b. alla. Hans person har icke b-t fursten. En vacker utsigt b-r ögat.* Brukas stundom absolut, helst om fruntimmer, t. ex.: *Hon vill gerna b.; Konsten att b. — Impersonellt säges: Det b-r mig, t. ex.: Det b-r mig att göra så; det b-r mig ej att stanna kvar; det har b-t Gud att . . .* — Talesättet *Låta sig b.* betyder det samma som »hålla till godo», t. ex.: *Han låter sig väl b. Hon är allt för flat: hon låter sig allt b. — Syn. Se Förnöja.* — 2) Önska, åstunda. *Tag, hvad ni b-r. B-r ni rhenskt eller mosel? B-r ni, b-s mera? Hvilken sort b-r ni?* Talesättet: *Hvad b-s?* brukas: a) när man icke rätt hört, hvad en annan sagt, och frågar om; sammandrages till *Hvaba?* hvilket dock numera nästan uteslutande tillhör den skämtsamma stilen; b) när man vill afsnåsa någon. — Syn. Se *Åstunda.* — 3) (såsom höflighetsuttryck) Vara så god, vara så artig. Förekommer oftast i presens eller imperf. *Om ni b-r tillåta mig. Ni b-r (b-de) finna. Läsaren b-r (b-de) observera. Ni b-r så säga. Ni b-r skämta. Herr N. b-de infinna sig &c.* Brukas stundom i ironisk eller sarkastisk ton, t. ex.: *Hvad tycks väl? han b-r neka; han b-r sätta sig på sina höga hästar. — Täckas* innefattar en högre grad af artighet; *Värdigas* nyttjas helst i bönfällande ton.

BEHAGFULL, a. 2. (både om person och sak) Full af behag, som i hög grad behagar. — Syn. Gratiös, Intagande. — *Behagfullt*, adv.

BEHAGLIG, a. 2. Som behagar, väcker en känsla af tillfredsställelse och nöje. *Ett ganska b-t fruntimmer. B. trakt, musik, fysiologi. B-t umgänge, skick, sätt att vara. B. konversation. Det är b-t att höra musik, när man åter.* Brukas dock mindre ofta om person. Följande talesätt anmärkas: *I b. tid*, i rättan tid; *på b. tid* (i embets- och juridisk stil), på obestämd tid, tills vidare; *b. tids* (i kameralstil), som endast gäller för obestämd tid, t. ex.: *b. tids förläning; låta vara sig b-t*, hålla till godo, åtnöjas med; beqväma sig till; *gåra sig b.*, ställa

sig in. — Syn. Angenäm, Treflig, Nöjsam, Ljuf, Ljufsig.

BEHAGLIGHET, f. 3. 1) Egenskapen att vara behaglig. *Döm om b-n af hennes konversation. Ställets b. — Syn. Behag, Angenämhet, Treflighet, Nöjsamhet, Ljufhet, Ljuflighet. — 2) I plur. nyttjas ordet stundom i nästan samma mening som Behag (3. b.), hvaraf det uttrycker en lägre grad.*

BEHAGLYSTEN, a. 2. neutr. — et. (mindre brukl.) Se *Behagsjuk*.

BEHAGLYSTNAD, f. 3. (mindre brukl.) Se *Behagsjuka*.

BEHAGSJUK, a. 2. Ytterst angelägen om att behaga personer af andra könet. — Syn. Behaglysten, Kokett. — *Behagsjukt*, adv.

BEHAGSJUKA, f. 1. Åtrå att behaga personer af andra könet. — Syn. Behaglystnad, Koketteri.

BEHANDLA, v. a. 1. 1) Uppföra sig emot. *B. någon väl, illa, grymt. B. någon som vän, som fiende. — Syn. Se Bemöta. — 2) (i handverk och konst) Handtera (verktyg, o. d.). Skicklig i att b. ett verktyg, mejseln, huggjernet, penseln. Han b-r mästertligt sitt instrument, sin violin. — Syn. Se Handtera. — 3) (kem.) Låta ett ämne undergå någon kemisk process. *B. alkaliska lösningar med svafvelsyra. Denne guldsmed förstår icke att rätta b. silfver. — 4) (i litteratur och skön konst) Utföra, genomföra ett ämne, ett thema. Denne talare har väl b-t sitt ämne. En stor målare eller tonsättare förstår alltid att väl b. sitt uppgifna ämne. Detta ämne har ännu ej blifvit b-dt, hvarken i dikt eller målning. — 5) (om saker, affärer, o. s. v.) Sköta, utföra, bedriva. B. en sak, en rättegång värdslöst, illa, sömnaktigt, till sin fördel, o. s. v.**

BEHANDLANDE, n. 4. Handlingen, då man behandlar.

BEHANDLING, f. 2. 1) Se *Behandlande*. — 2) Sättet att behandla någon eller något. — 3) (mål.) Hvarje konstnärs egna sätt att handtera penseln och ritstiftet, hvarigenom hans arbeten få en egen karakter, ett eget uttryck.

BEHANDLINGSSÄTT, n. 5. Sättet att behandla någon eller något.

BEHEDRA, v. a. 1. (föga brukl.) Se *Hedra*.

BEHERRSKA, v. a. 1. 1) (egentl. och fig.) Vara herre, utöfva herravälde öfver. *B. ett rike, ett land, ett folk.* (Fig.) *Fursten b-s af sin gemål. B. sina begär. — Syn. Regera, Styra, Herrska, Bjuda ell. Befalla öfver, Hafva välde öfver. — 2) (fig.) Hafva högre belägenhet än. Slottet b-r staden. — Syn. Dominera.*

BEHERRSKANDE, n. 4. Förhållandet att man beherrsakar (bem. 1).

BEHERRSKÅRE, m. 3. —ARINNA, f. 1. Person, som beherrsakar. Brukas aldrig absolut. *Landets b-e. Hon har länge varit hans b-rinna. — Syn. Herre, Regent.*

BEHERRSKNING, f. 2. (mindre brukl.) Se *Beherrslande*.

BEHJELPA, v. a. 2. (föga brukl.) Se *Hjelpa*. — *B. sig*, v. r. Hjelpa sig fram, taga sig fram. *B. sig med litet. B. sig så godt man kan. Om det icke fins, så får man väl b. sig utan.* — (I part. pass. säges äfv. stundom: *Behulpen*.)

BEHJELPLIG, a. 2. Som är till hjälp, biträder. *Vara någon i en sak b. Vill du vara mig b. att bära upp det der?*

BEHJERTA, v. a. 1. Lägga på hjertat, ömna för (med afsigt att hjälpa någon, afhjelpa något).